

Hétfő

Julius 27.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

1846. 2-ik félév.

31.

4-ik évfolyam.

Ez ÉRTESÍTŐ, melyben adás-vevés, kereskedési-gazdasági 's más illyes hirdetések közöltetnek, Debreczenben minden hétfőn, Nagy-Váradon csütörtökön jelenik — Fél évi előfizetés házhoz küldve Debreczenben 's Nagy-Váradon 1 — postán bár horá 2 — for. ezüsten. Előfizetni lehet mindenkor a' Tudakozóintézetben.

(D. 75.) **Eladó sertések.** (1. 2.)

A' derecskei uradalom helyben Derecskén e' folyó évre mintegy 130—150 darabból álló herélt, és tenyésztésre alkalmas kocza sertéseket árverés útján eladni szándékozván, az eladás határidejét Augustus 6-dik napján reggeli 9 órára határozza, melyszereint nem csak hízalásra de tenyésztésre vásárolni ohajtók is, még pedig kivánóságuk eránt, kanok vásárlói is, a' fent említett határidőre hivatalosok. — Julius 23-dik 1846.

(D. 67) **ÖKRÖK és BIRKÁK.** (3. 3.)

A' derecskei uradalomnak a' mult ősztől munka nélkül tartott jó mezőn álló 31 mustra ökre, 79 olly mustra anya birkája, hogy azokból választva egy két bárányt reményleni lehetne, 76 mustra öreg és 4 fogu ürüje, 2 anya és 2 ürü báránya vagyon szabad kézbel a' derecskei tisztségnél minden órán eladható. —

(D.) **Egy új pamlag (díván).**

találattik a' debreczeni tudakozó intézetbe. — Ugyanott a' már Augustus 2 -én huzandó Bécsi nagy sorsjácokra sorsjegyek leszállított áron találattak. —

(D. 72.) **Pest-Brassói** (2. 3.)**GYORS-UTAZÁSI HIRDETÉS.**

Az **intézet** ezennel a' t. cz. utazó közönségnek hírül adja, hogy folyó év Janius elsőjétől Octoberig a' **kocsik** rendszeren indulnak:

N.Váradról. Debreczenen keresztül, *Pestre* minden *Yasárnap* 's *Csütörtökön estveli* 10 órakor.

N.Váradról Kolozvárra, Szegedre 's Brassóba minden *Keddén* 's *Szombatban reggeli* 5 órakor.

Debreczenből Pestre Hétfőn 's *Pénteken* reggeli 4 órakor.

Debreczenből Brassófelé Hétfőn 's *Pénteken* délutáni 4—5 óra között.

Gyorselőfogatok minden időre megrendelhetők.

Megkárosítás esetében az érték nélkül feladott podgyások a' már nyilvánított alapszabályok értelmében térítettek meg.

Költ Pesten, Julius 14-dikén, 1846.

Biasini Ferencz.

Ügyvivők Debreczenben Wallis és Papp fűszer-kereskedő, N.Váradon Jónás és Stojka urak.

(N.V.)

Eladók

Arany gyűrűk, órák, vadászkrét 's többféle ruhák találattak a' N.Váradon tudakozó intézetben.

(NV. 108.)

(1. 6.)

Myszkóvce. Zwierzyn és Berezaica Nizsia

Szép és jövedelmes jószágok Gallicsiában

Nem jövő évi Január 23-dikán, hanem már ez évi November 21-dikén megmásolhatatlanul kifognak játszani. —

Már Szombaton. f. év. Augustus 22-dikén törté-
nendik e' nagyszerű biratok és aran y sorsjáték-
nak első húzása, melyben a' főnyereményeken
kívül 1000 nevezetes nyertes leszén. — A' ki Aug.
22-ike előtt egy vagy több sorsjegyet veszen, ne-
vezetes summákat nyerhet, mert az 1000
nyereményre játszván, ha nem nyerne, a' főhúzásig
sorsait eladhatja, 's így az előhúzásban ingyen
játszandott. — A' főhúzásban nyeretik: 200,000 ft.
mint a' főnyertes váltásdíjja, a' melléknyereménynek
300000 frotot és így összesen 500000 ft nyeretik,
mellyek között 12000 darab cs. kir. arany. — Sor-
sokat kaphatni NVáradon, ns Faur Gábor úrnál,
valamint a' többi hiteles kereskedőknél is. — Bécs,
Jul. 1. 1846.

Hamer és Karis, cs. kir. szab. nagykereskedők.

(D. 76.) **Malthai narancs.** (1. 3.)

Újjolag érkezett, 's a' szokott czikkekkel ille-
dő áron találattik fűszeres Tőkés Istvánnál. —
Ugyanott eladó:

nagy mázsa
fontokkal vagy a' nélkül kapható.

(D. 77.) **ELADÓ BOROК.** (1.)

1840, 1844 és 1845-diki esztendőbeli Diószegi tisz-
ta, 's tulajdon szőlőbe termelt jó borok, hordón-
ként, Debreczenben **Rádi József** házában a' fő
piacon, kész pénzért, — 's ha nagyobb mennyi-
ség kívántatik elegendő biztosítás mellett lételbe is;
úgy nemkülönbén 1834 1839 és 1841-dik évi válogat-
ott többnyire bakar-borok, Diószegen, a' fent neve-
zett tulajdonos pinczéjében, de csak nagyobb men-
nyiségben eladók. — Értekezhetni a' tulajdonosnál
Debreczenben.

(NV.104.) **HIRDETÉS.** (2.2.)

E' folyó Julius hó 27-ik napján, reggeli 9 órákor,
Várad-Velenczén a' királyi kamarai dirigens fiskális
quartélyháznál árverés fog tartatni, mely alkalom-
mal mindenféle házi butorok, konyha eszközök,
úgy szinte tehenek, sertések, kocsik, szekér és más
egyebek a' többet ígérőknek készpénz fizetésért el-
fognak adatni.

(D. 73.) **ÁRVERÉS.** (2.3.)

Kiss Imre örökösének Debreczenben, pi-
aczutczai 1830-dik szám alatti *sűglet hálok*, mely-
nek belső telekje 818 öl, huzatán való földje 120
öl, Augustus hó 8-dik napján, d'lután 4 órákor ár-
verletetni fog.

(NV.100) **Árlejtési hirdetés.** (3.3.)

A' nagymélt. m. kir. udv. kincstárnak f. év május 27-
ről 21,575 — sz. alatt kelt kegyes intézménye nyomán
a' v.váralyai és velenczei kir. kam. épületek kijavítá-
sa 's némely új építések tekintetében, folyó 1846-ik
év Julius 27-kén, hétfőn reggeli 9 órákor, szokott
módon a' kir. kam. kasznári irodába árlejtés fog tar-
tatni. —

Ezen építményi munkák eszközlésére következő
summak züst pénzben vettek fel, u. m.
Kőmives munkára 's anyagokra. 304 frt
Acsmunka 's anyagokra 638 —
Asztalos munkára 126 —
Lakatos — 47 —
Bádogos — 17 —
Egy új zűgő készítésére viz-rekesztővel
acs, kovács és napszámok munkák e-
gyetemben 420 —

Összesen tehát 1352 frt

Minél fogva az ezen építményi munkákat vállal-
ni kívánó mesteremberek felszólítatnak 5 percentes
bánom pénzzel ellátva a' futendézett napon és helyen
való megjelenésre; megjegyezvén, hogy árcsökken-
tés esetében későbbi ajánlatok el nem fogadtnak.

A' tervek és költség kivetések addig is NVárad-
don az orsz. kerületi kir. építési hivatalnál megte-
kinthetők.

Költ NVáradon, Julius 8-dikán 1846.

Schmidt György,
NVárad orsz. ker. királyi fő-mérnök.

(NV.101) **Legoicsóbb sorsok.** (3.3.)

Alulirt tisztelettel jelenti a' nagy érdemű közönség-
nek, hogy nála valamint eddig, egy most is Micza-
kovec, Zwirzyn és Bereznicanizna nagy lotteriából
sorsok a' legjutányosabb áran, 2 frt és 20 kr.on pen-
gőben, kapni lehet, melyeknek első húzások e' f.
év Augustus 22-én leszén; több rendbeli részvényi
játékok is vannak: 12 közönséges, 2 szabad sorsok-
kal 1/2 részre a' ft p. p., ötödresz szabad-
talom-sorsok is találattak, melyek többször játsza-
nak, és mindenik egyszer, egy része pedig kétszer
bizonyosan nyernek. Ugyancsak az alulirtnál idei 's
valódi Szulini viznek üvege 34 kr, Rojsai 30 kr,
Pilai viznek korsója 34 kr, Marienbaadi 50 kr, Szel-
czi viz 36 kr; paplanba való szép fehér fűsült pa-
mutnak fontja 25 garas, fűsületlennek pedig csak 20
garas; pesti szép fehér vattának tucetzje 15, 18, 20,
25, 28, 30, 35 garas váltóban. NVárad, Julius 10.
1846. —

Faur Gábor, mk.(NV.105) **Bérbe adandó lak.** (2.3.)

V.Olasziban, az ugynevezett Fejér-papok utcáján,
seborvos Horváth Alajos házában, az utczára 2 szo-
ba, az udvari külön két szobával, konyha, kamra,
padlás, száraz két pince, kert és jó kút az udvar-
on, ugy nemkülönbén egy külön utczai szoba,
konyha, Sz. Mihály naptól kezdve egy vagy több
évre kiadó.

(NV.96.) **BOR ELADÁS.** (3.3.)

250 öreg cseber 1844-dik évi Sz. Imrén termett bor jutányos áron eladandó. Értekezhetni VOlasziban Baróthy László ügyvédnél vagy helyben Sz. Imrén a 'húzség' jegyzőjénél.

(D70) **Kiadó v. örök áron eladó ház.** (3)

A 'Hüvelyke utca' Mester utca felőli szegletén, az 1116-ik számu, cserép fedeles, jó karban lévő kőház kiadó, vagy, kedvező feltételek alatt, örök áron eladó. Bővebb tudósítást adandó általellenben lakó ügyvéd Lengyel József úr. Debr. 10. Jul. 1846.

(D.69.) **Eladó tanya.** (3.3.)

Debreczenben a Szepesen, a várostól három ferfali órányira, 11 nyílas váltott föld, gazdasági épületekkel, gyümölcsös kerttel 's a't., ellátva eladó. Bővebb tudósítást ad a 'tud. intézet.

(NV.102.) **Eladó zongora.** (2.3.)

V.Olasziban, jókarban levő, kijátszott, 6 1/2 octáva csinos formájú díofa zongora minden óran eladó; utasítást ad a'n.váradit tud. intézet.

(NV.106) **ELADÓ BOR.** (2.3.)

200 öreg cseber, vasas hordókba, 1842., 1844., 1845-diki hegyi bor, kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb tudósítást vehetni a 'T. intézeti irodaban.

(NV.103) **Egynyiretű birka** (2.3.)

Ötszáz darab, mely legalább fele részben jerke legyen, felvállaltatik 4 évi felestartásra. Bővebb értesítést ad ügyvéd Szilágyi Lajos ur Várad-Olasziban Apáca utcán.

(D.) **Egy kis fekete agár kölyök** (3.3.)

Debreczenben, Német utcán elvesztett, — a ki róla valamit tudna, legyen szives a 'Tudakozóintézetnél bejelenteni, jutalmát veendi. — Ismertető jelei ezek: mind a 'négy lábán fejár foltok vannak, homloka 's nyaka fejár. —

(NV.107) **Bérbeadó lak.** (2.3.)

N.Váradon, n. Német utca elején, 6 szoba, konyha, kamara, pinceze, padlás — kívánt esetben lóvagy tehén-istálló és kocsifészer — jövő Sz. Mihály naptól bérbeadó. — Bővebb tudósítást ad a 'tudakozó intézet.

Kiadó gazdaasszony, szakács, kertész, szobaleányok, főzők, inasok, ajánlkoznak a 'debreczeni tudakozó intézet által.

Honi csukor'

fontja 17—18—19 garasával **Stenczinger Antal** fűszerkereskedésében Debreczenben kapható.

(D) **Eladó széna nagy mennyiségben, (2) legelővel együtt.**

Méltóságos Vay Daniel gróf, k. Bagosi pusztáján, igen nagy mennyiségű **széna** eladandó, — úgy szinte **szalma is.** — Nagyon kedvező pedig a 'vevőre nézve az, hogy a 'szénaveétel napjától kezdve, a 'gulya vagy nyaj, melynek számára a 'taharmány véteük — jo cseréi le g e l ő t is kaphat — egészen jövő 1847-dik év Sz. György napjáig. — A ' feltételekről értekezhetni Bagoson a 'Birtokosnál, vagy Czecc Istvan ispánynál, —

Az árva leány.

(Eredeti beszély.')

Szörnyű éj volt, a 'villámok csiházza hasogattak át a 'léget, 's mintegy a 'természet kivetkezni látszott helyzetéből; az orkáнок ordítását egyedül a 'viszhang hangoztata a 'magas bérceken által vissza; az egész egy rémletes látvány volt; még egy dördülés, 's a 'látvány megszűnt lenni. Lassudan oszlanak el a 'terhes felegek, míg végre csendes éj lön. Magam is szinte, ki e 'tájon utazván, e 'jeletnek szemtanuja voltam, 's ez iszonyu vész miatt kényteleníttem egy ott elhagyott bár, de mégis jó állapotban levő kápolnába vonulni, 's végig varra a 'vést, utamat tovább folytatni szándokom volt; én kilépek tehát a 'már roskadozó, de mint látszott hajdan remek faragvány kápolnából. — A 'hold rémeltjesen árasztá el a 'sugárral a 'most már egészen látott regényes tájt; nem messze a 'kápolnától büszkölkedve emelkedett magas bérceken egy régi erősségű vár, melynek egy része roskadozó, más része egészen új izléssel építve a 'megmászhatlan bérceken, alatta mélység terült, miket sűrű bokrok fedeztek. Itt állottam gondolatokba merülve, 's a 'vidéket csodálva a 'vár közelébe, halotti csendtől környezve; midőn egyszer nagy csödrömpölés ébreszte föl, miáltal a 'vár fölvonó hidja lebecsátott, 's a 'vár kapu szárnyai kinyílvá, hat sötét mén egy gyszkoecit vont maga után, utánna halvány nő tántorgott, 's ollykor fájdalomtól elfojtott keble mély sohaji hangzottak szét a 'légbe; utánna halotti gyszmenet vonult, kiket én is követék. A 'vár túl részéhez érve, egy törpe omladozó torony előtt megállott a 'menet; itt a 'vár sirboltja volt, hol is már az ajtók tárva lévén, elfogadandók a 'gyszmenetet; hat agg férfi lépett elő, kik a 'kopersőt a 'kocsiról leemelték, 's ezt a 'sirbolt üregébe ségélve, a 'már neki elkészített helyre letették, még egy könyörgés 's a 'halotti gysz vissza vonult; csak egy maradt merőn szegzett szemekkel nézve a 'kopersóra, csak egy érzé még az Á r v a l e á n y ' minden fájdalmait, szülőktől kedvestől megfosztva, — meg, eddigi jóbarátától, barátaitól, kiket eddig egyedül csak atya életében levő pénz 's grófi rang tve barátokká, — a 'gyszmenet ki érve a 'sirbolt üregéből, nem látá senki közöttök a 'halvány nőt, néhányan rügtön utánna menének, de már ekkor göröcsösen szivére szorítva kezeit hidegen emelheték holt tetemét. —

* Híven az író saját tolla szerint.

(Debreczeni színház.)

Másnap a várból szinte azon órában 's ugyan azon sirból felé halotti gyászmenet vonult, kik lözt nem látszott egy sem, kinek szemében a szánakozat könnyei ne rezegtek volna; de leginkább egy öreg szolgának, ki majd szinte a mult napi nőhöz hasonlita; előttük ha fehérbe öltözött nők emeltek egy szerű fekete koporsót, 's a koporsóban a halvány nő alvá boldogabb álmait. —

Ez eset feleslegziva tudnikivanatomat, mi lekemre mély benyomást tön. — Bebecsatást kérék a várbá, mit a várbeliek vendégszeretétől meg nyerték. Lakott azonban a várbán egy öreg vár-nagy, kit már említett a fentebbi eseményekben. Ott mulatásom alatt össze jártam vele a vár belseit, meg mutogatta az ősi remek faragványú czimereket, szobrokat, ropant termeket, a várbán lévő templomokat, kápolnákat, szóval össze jártam vele az egész várat, 's gyakran csodálkozva bamulék el egy szobor, egy terem, vagy más ritkaság előtt, mit ő bár búsan, de még is mind a legnagyob szivességgel mutogató. Egy estve nagy kérelmem következtében imgy beszélt el a fentebbi esemény következményeit. — Ezek előtt mintegy harmincz évvel magyar honba, Posony nevű fő városba, élt K. gróf, kinek család köré, fogadott leánya, édes fia, 's a grófnak testvér öséből állott, ki a tengerész pályán altiszt volt; hit is ugyan nem számíthatunk a család körbe, mivel rosz lelkülete miatt egykoron főtisztjét bizonyos indulatok kitörése alkalmával dülcnek áldozatjává tevé, 's így ő Triestbe fogságba hurczoltatik, tudta ez estét bátyja a gróf, azonban mit sem gondolva vele, ki is már több illy esetekből megmenté, (látvány haszntalan faradozásit) ott bűnhődni hagyá. — Tekintünk azonban a grófi család körbe: A gróf egy becsület szerető magyar nemes volt, kit sem kincs, sem rang nem tevé kevélyé, mint némelyeket, kik bár melly kis pólczon állva is magoknak túlságos becsültetést követelnek. mi alatt pedig a legnagyobb alacsonyágok rejtözve lappangnak; 's ők még is azt kívánák hogy mindenki porba huljon előttük, vannak továbbá kik valók, 's túlságos grófi döllyfel bírnak, de ez, mind ezt megvetve gyakran így szólla „Ember csak ember“ — és szokszor mondá ő ezt: nézzék meg uraim a sirontúl. 's hasonlitsák össze egy szegény pórnak, ki rongyos kunyhóból szakadt, 's egy grófi nemesnek, ki fényes, pompás grófi palotából származott kaponyait; kit bár rémek faragványú sirbólba tesznek miatt az első ridég föld fedé; mellyik a gróf, 's mellyik a pór feje, 's nézzük meg a grófi főt ki az előtt nagy méltósággal hordozá fennen azt, 's nézzük meg a pórét, ki mély alázatalt hódolt az előbbinél, 's úgy hiszem mi különbséget sem találna bár ki is, 's bár ki sem tudná megmondani mellyik a gróf 's mellyik a pór kaponya. — (Folytatás következik.)

Borsodi B.

Szerkesztő úr! Igaz úr búcsút véve, bár több ig a sága mellett is nem kedveltetet, mindazáltal mentől rövidebb színi közöletmet lapjába ha beigatni méltányolja, azt ennell folytatni szerencsémek tartandom — X jegy alatt elkezdte:

Jul. 17. „Velenczei nő“ drama. — Csizsér (Bravó) stádiumot fordítva, de a szerep nagyszerűségének nem kimerítőleg megleelve, — egyebárat ő átalánosan véve több szerepekben jó színez — Felcky (Sallieri) kissé élénkletlenül. — Dó's a (Bellamonte) elég jól. — Erkelné (Theodora) szép 's derek alak, ipara, szereptudása van, de előadásiban több erőltetések gyanbeszökök, 's mai öltözétében nem helyesség ugyanis bali öltönye nem oly nagy ürnői (sőt valódi Columbine) gyszálóntönye nem bünbánolói, — mire valókn valának azon lebegő színez szalagok? ha működésében több finomságot 's nem nyerskötőreket váltana, mint valódi kedves színésznő díszelhet. Priell Cornélia (Violetta) köztetszésre. Csizsérné (Michelemma) haladást tanúsít. — Laura (álarczos) láttató hogy pár szóból álló szerep nem tudás is botrant okoz az egészen.

Jul. 18. „Londoni koldusok“ drama. — Priell (Suike) csülaga volt a mai előadásnak. — Felekyné (Madlaine) mint mindenkor, ma is kellemel. — Felcky (Nikleby) köztetszessel.

Jul. 18. „Oskár“ vígját. Felcky (Oskár) művésziel. — Erkelné (Julia) tükölyesen. — Felekyné (Nanette) kieltőtel.

Jul. 19. „Veszedelem nagy nénc“ vígját. Erkelné a czínszerében a szó legszorosb értelmében remekelt, tudunkra ő művészi érdeméhez képest nem oly rég van a színészetnél mint már előhaladt, 's bizonyára Felekyné 's Priell mellet megartthatói egy színtársulatnak nagy nyeresége volna. — X**

* inkább mondva: a derek Erkelné Felekynével, Priell-el együtt egy színtársaságnak valódi termő-ja lenne.

** X úr névjegyeitől látva. Időit jó vétélássa helyzé, 's karját eléggé kiterjeszté, de én mégis figyeletlen önt arra, hogy midőn a híralathoz fogott egyszernemű darabos fesszék nyílt. (Javalt) Olvassa ön a Muzarion újfolyam 1-50 fizet 151-ik lapot a kritikáról, különösen a 176-dik lapon kezdve a 3-ik old. cikket a. m. „Tanul meg tehát, milyen erkölcsökkel kell a híralónak ékeskedni, mert a tudás, csak fele költésességel! — nem elég hogy ízlést, ítéletet, 's tudományt egyszísz magadban: mindenből a nil szóllasz, igazság 's nemesletkéség tündérlőjön, hogy neki ne csak értelmelet becsülje, hanem barátságodat is keresse.“ (szerk.)

Piaczi ár v. g.

Köbél	Debreczen		N. Várad.		Miskolcz	
	Jul. 21.	Jul. 22.	Jul. 21.	Jul. 14.	Jul. 14.	Jul. 14.
	felső alsó	felső alsó	felső alsó	felső alsó	felső alsó	felső alsó
Tiszta búza	280	240	260	220	300	290
Kétszeres	230	220	205	180	270	260
Rozs	200	180	160	140	250	240
Árpa	130	120	120	117	170	160
Zab	104	100	120	110	120	110
Tengeri	220	200	160	140	—	—
Küles	260	250	—	—	—	—
Kása	460	440	—	—	—	—
Szalonna mássa	44 f	42 f.	—	—	—	—

Lotterian kijött számok, Kassain, Jul. 11) 29. 84. 20. 55. 77. — Budain, Jul. 18) 17. 71. 3. 24. 64.

Szerkesztő's kiadja Balla Károly. — Nyomatok Debreczenben Tóth Endre által.